

Õiguslikud erinevused panga tütarettevõtte ja filiaali vahel

Tütarettevõt

Filiaal

Eraldiseisev juriidiline isik, kes võib tegutseda aktsiaseltsi või tulundusühistu vormis. Vastutab oma tegevusest tulenevate kohustuste eest ise.

1.
Õiguslik vorm

Ei ole eraldiseisev juriidiline isik. Filiaal on sisuliselt teises riigis registreeritud panga esindus Eestis teenuste osutamiseks. Filiaali tegevusest tulenevate kohustuste eest vastutab filiaali asutanud pank.

Tütarettevõtjast krediidasutuse Eestis asutamiseks tuleb taotleda FI-lt tegevusluba. Tegevusloa menetluse viib läbi Euroopa Keskpank koostöös FI-ga ning see kestab ~ 1 aasta. Menetluse käigus kontrollitakse põhjalikult tütarettevõtja vastavust mahukatele nõuetele.

2.
Eestis tegevuse alustamine vorm

Filiaalile eraldi tegevusluba ei väljastata ning filiaal tegutseb filiaali asutavale Pangale väljastatud tegevusloa alusel. See tuleneb nn ühe tegevusloa põhimõttest, mis tähendab, et Euroopa Majanduspiirkonna riigid tunnustavad üksteise finantsjärelevalvet ja väljastatud tegevuslubasid.

Pank, kes soovib asutada Eestis filiaali, peab sellest FI oma päritoluriigi järelevalveasutuse kaudu teavitama. Eraldi sellist tegevusloa menetlust läbi ei viida, nagu tütarettevõtjast krediidasutuse puhul, kuid toimub esitatud taotluse menetlus.

FI-le edastatav taotlus peab sisaldama andmeid filiaali tegevuskava, filiaali aadressi ja filiaali juhatajate kohta. FI-l on õigus määrata avalikes huvides täiendavaid nõudeid, mida peab Eestis järgima.

Menetlus kestab reeglina kuni kaks kuud.

Kõik seadusega lubatud finantsteenused tegevusloas sätestatud ulatuses.

3.
Lubatud tegevused

Kõik seadusega lubatud finantsteenused, mis on lubatud filiaali asutanud Panga jaoks nende päritoluriigis väljastatud tegevusloas.

Otsest järelevalvet teostab sõltuvalt krediidiasutuse suurusest FI või Euroopa Keskpank. Mõlemal juhul tehakse järelevalve teostamisel koostööd.

4.

Üldine järelevalve korraldus

Filiaali tegevuse üle teostab järelevalvet eelkõige filiaali asutanud Panga päritoluriigi järelevalveasutus. Üksikutes küsimustes toimub järelevalve koostöös FI-ga reeglina kehtib teineteise teavitamiskohustus.

Koostöös teostatakse järelevalvet filiaali likviidsuse ja aruandluse küsimustes. Kohapealset kontrolli viib läbi filiaali asutanud Panga päritoluriigi järelevalveasutus, kui ta on sellest eelnevalt FI-d teavitanud. Samuti on Panga päritoluriigi järelevalveasutusel õigus kutsuda FI kohapealsesse kontrolli kaasa. Juhtumipõhiselt on finantsstabiilsuse tagamiseks kohapealse kontrolli läbiviimise õigus ka FI-l, kes peab sellest filiaali asutanud Panga päritoluriigi järelevalveasutust teavitama.

FI teostab iseseisvalt järelevalvet üksikutes teenuste ja tarbijatega seotud küsimustes. Rikkumiste tuvastamisel saab FI nõuda rikkumise lõpetamist filiaali asutanud Panga päritoluriigi järelevalveasutuselt.

Tütarettevõtjast krediidiasutuse jaoks kehtivad samasugused kapitalinõuded ja usaldatavusnormatiivid nagu tavapäraste tegevusloa alusel tegutsevate pankade jaoks.

5.

Kapitalinõuded, normatiivid ja finantsriskide järelevalve

Filiaalil ei ole kapitali. Filiaalile ei ole kehtestatud miinimumkapitalinõuet ega kapitalinõudeid võetud riskide katteks.

Filiaalile ei ole kehtestatud usaldatavusnormatiive, sh kapitali adekvaatsuse normatiivi (sisaldab krediidiriski, tururiski, operatsiooniriski, ülekanderiski, intressiriski, valuutariski katteks kapitalinõudeid), riskikontsentratsiooni normatiivi ja likviidsuse normatiivi. Filiaali võetud finantsriske hinnatakse filiaali asutanud Panga kapitalibaasi vastu. Kõikide peamiste finantsriskide nagu krediidirisk, operatsioonirisk, tururisk, intressirisk, valuutarisk, järelevalve on filiaali asutanud Panga päritoluriigi järelevalveasutuse vastutusalas. FI-l on kohustus vaid filiaali likviidsuse järelevalveks koostöös Panga päritoluriigi järelevalveasutusega.

Järelevalvet teostavad vastavalt oma pädevusele FI ja Rahapesu andmebüroo.

6.

Rahapesu tõkestamise alane järelevalve

Rahapesu tõkestamise järelevalve pädevuse jaotuses tuleb eristada perioodi enne 25.06.2015 ning pärast seda. Kuni 24.06.2015 (k.a) kehtis III rahapesu tõkestamise direktiiv, mis ei kehtestanud järelevalve teostamise korda filiaali asutanud Panga päritoluriigi järelevalveasutuse ja sihtriigi vahel. 25.06.2015 jõustunud IV rahapesu tõkestamise direktiivi kohaselt peab pädev asutus tagama, et filiaal järgiks Eesti rahapesu tõkestamise nõudeid. Nimetatud nõuded on seotud eelkõige filiaali organisatsiooniga, filiaali tunne-oma-klienti põhimõtte rakendamisega ja Rahapesu andmebüroo teavitamisega ning ei puuduta krediidiasutuse kui tervikliku organisatsiooni küsimusi.

Tütarettevõtjast panga kaasatud hoiused on Eesti Tagatisefondi tagatisskeemi kaitse all.

7.

Hoiustajate kaitse

Filiaali kaasatud hoiused on filiaali asutanud Panga päritoluriigi tagatisskeemi kaitse all.